

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף קנ"ב ע"ב

פרשת ויצא

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (קנ"ב ע"א) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

בְּגִין דְּהוּא בְּאֵר גְּרָמָא לֹון.

תרגום לעברית

בֹּא רְאָה, כְּשִׁיעֶקֶב הָיָה יוֹשֵׁב עַל הַבָּאָר וְרָאָה הַמַּיִם עוֹלִים אֵלָיו, יָדַע שְׁשָׁם תַּזְדַּמֵּן לוֹ אֲשֶׁתּוֹ. וְכֵן בְּמִשָּׁה, כְּשִׁיעֶשֶׁב עַל הַבָּאָר, כִּיּוֹן שָׂרָאָה שְׁהַמַּיִם עוֹלִים אֵלָיו, יָדַע שְׁאֲשֶׁתּוֹ תַּזְדַּמֵּן לוֹ לְשָׁם. וְכֵן הָיָה לִיעֶקֶב, שְׁשָׁם הַזְדַּמְנָה לוֹ אֲשֶׁתּוֹ, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב עוֹדְנֹו מְדַבֵּר עִמָּם וְרַחֵל בָּאָה עִם הַצֹּאן. וַיְהִי כִּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת רַחֵל וְגו'. מִשָּׁה, שְׁכָתוֹב (שְׁמוֹת ב) וַיָּבֹאוּ הָרָעִים וַיִּגְרָשׁוּם וְגו', וְשָׁם הַזְדַּמְנָה לוֹ צְפוּרָה, מִשּׁוּם שְׁאוּתָהּ הַבָּאָר גְּרָמָה לָהֶם.

טקסט הזוהר

תָּא חֲזִי הָאִי בְּאֵר, שְׁבַע זְמַנִּין כְּתִיב בְּפִרְשָׁתָא דָּא, בְּגִין דְּאִיהוּ רָמִז לְשְׁבַע. וְהָכִי אֶקְרִי בְּאֵר שְׁבַע, (ובגין) בְּאֵר דָּא, אֲדִכֹּר שְׁבַע זְמַנִּין בְּפִרְשָׁתָא דָּא. דְּכְתִיב, (בראשית כט) וַיֵּרָא וְהִנֵּה בְּאֵר בְּשָׂדֶה. כִּי מִן הַבָּאָר הֵהִיא. וְהָאֶבֶן גְּדוֹלָה עַל פִּי הַבָּאָר. וְנֶאֱסָפוּ שָׁמָּה כָּל הָעֶדְרִים וְגו' מַעַל פִּי הַבָּאָר. וְהִשְׁקוּ אֶת הַצֹּאן וְהִשִּׁיבוּ אֶת הָאֶבֶן עַל פִּי הַבָּאָר. וַיִּגְלֹוּ אֶת הָאֶבֶן מַעַל פִּי הַבָּאָר. וַיִּגַּל אֶת הָאֶבֶן מַעַל פִּי הַבָּאָר. הָא שְׁבַעָה. וּבְוֹדָאֵי דְּהָכִי הוּא.

בא ראה, הבאר הזו כתובה שבע פעמים בפרשה הזו, משום שהיא רמז לשבע. וכך נקראת באר שבע. [ומשום] הבאר הזו נזכרת שבע פעמים בפרשה הזו, שכתוב וירא והנה באר בשדה. כי מן הבאר ההיא. והאבן גדלה על פי הבאר. ונאספו שמה כל העדרים וגו' מעל פי הבאר. והשקו את הצאן והשיכו את האבן על פי הבאר. וגללו את האבן מעל פי הבאר. וגל את האבן מעל פי הבאר. הרי שבעה, ובודאי שכה זה.

טקסט הזוהר

במשה לא כתיב אלא זמנא חדא, דכתיב, (שמות ב) וישב בארץ מדין וישב על הבאר. בגין דמשה, (כ"ד ע"א) אתפרש מכל וכל מביתא דלתתא, ויעקב לא אתפרש כלל. במשה חד, כמה דכתיב, (שיר השירים ו) אחת היא יונתי תמתי. אחת היא לאמה. ובגין כה משה מאריה דביתא הוה, ואסתלק לעילא, במשה כתיב, (שמות ב) וישב על הבאר, ביעקב וירא והנה באר בשדה, ולא כתיב וישב על הבאר.

תרגום לעברית

במשה לא כתוב אלא פעם אחת, שכתוב וישב בארץ מדין וישב על הבאר. משום שמשה נפרד מכל וכל מהבית שלמטה, ויעקב לא נפרד כלל. במשה אחד, ככתוב (שיר ו) אחת היא יונתי תמתי. אחת היא לאמה. ומשום כה משה היה בעל הבית והתעלה למעלה. במשה כתוב וישב על הבאר. ביעקב - וירא והנה באר בשדה, ולא כתוב וישב על הבאר.

טקסט הזוהר

דבר אחר (בראשית כח) ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה, רבי אבא פתח ואמר, (תהלים קו) אשרי שמרי משפט (שם) עשה צדקה בכל עת. אשרי שומרי משפט, זכאין אינון ישראל, דקודשא בריך הוא יחב לון אורייתא דקשוט לאשתדלא בה יממא וילילי. דהא כל מאן דאשתדל באורייתא, אית ליה חירו מפלא, חירו מן מותא דלא יכלא

לְשִׁלְטָאָה עָלֶיהָ, וְהָא אוֹקְמוּהָ. בְּגִין דְּכָל מָאן דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵייתָא וְאִתְאַחִיד בָּהּ, אִתְאַחִיד בְּאִילָנָא דְּחַיִּי. וְאִי אֲרַפִּי גְרַמִּיָּה מְאִילָנָא דְּחַיִּי, הָא אִילָנָא דְּמוֹתָא שְׂרָיָא עָלָיו, וְאִתְאַחִיד בֵּיהּ. הֵדָא הוּא דְּכַתִּיב, (מְשַׁלִּי כַד) הִתְרַפִּית בְּיוֹם צָרָה צָר כְּחָכָה. הִתְרַפִּית, אִי אֲרַפִּי יְדוּי מְאוֹרֵייתָא.

תרגום לעברית

דְּבַר אַחֵר וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה - רַבִּי אֲבָא פָּתַח וְאָמַר, (תְּהִלִּים קו) אֲשֶׁרִי שְׁמִרִי מִשְׁפָּט עֲשֵׂה צְדָקָה בְּכָל עֵת. אֲשֶׁרִי שְׁמִרִי מִשְׁפָּט, אֲשֶׁרִיָּהֶם יִשְׂרָאֵל שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נָתַן לָהֶם תּוֹרַת אֱמֶת לְהִשְׁתַּדַּל בָּהּ יָמִים וְלֵילֹת, שְׁהָרִי כָּל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדַּל בַּתּוֹרָה, יֵשׁ לוֹ חֲרוֹת מִהַכָּל, חֲרוֹת מִן הַמּוֹת, שֶׁלֹּא יָכוֹל לְשַׁלֵּט עָלָיו, וְהָרִי פְּרָשׁוּהָ, מִשּׁוּם שֶׁכָּל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדַּל בַּתּוֹרָה וְנִאָחֵז בָּהּ, נִאָחֵז בְּעֵץ הַחַיִּים. וְאִם מִרְפָּה אֶת עֲצָמוֹ מֵעֵץ הַחַיִּים, הִנֵּה עֵץ הַמּוֹת שׁוֹרָה עָלָיו וְנִאָחֵז בּוֹ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (מְשַׁלִּי כַד) הִתְרַפִּית בְּיוֹם צָרָה צָר כְּחָכָה. הִתְרַפִּית - אִם מִרְפָּה יָדָיו מִן הַתּוֹרָה.

טקסט הזוהר

בְּיוֹם צָרָה צָר כְּחָכָה, מֵאִי צָר כְּחָכָה. צָר כַּח כָּה, דְּהָא אִיהִי תְּדִיר לִימִינָא. וְנִטְרִי דִּילָה תְּדִיר עַל בֵּר נֶשׁ כַּד אָזִיל בְּאוֹרְחוֹי דְּאוֹרֵייתָא, וְכִדִּין דְּחַיִּי לִיהָ לָרַע לְבַר דְּלֹא יִקְרַב לְגַבִּיָּה דְּבֵר נֶשׁ, וְלֹא יָכִיל לְקַטְרָגָא לִיהָ. וְכַד בֵּר נֶשׁ אֲסִי מְאֲרְחוֹי דְּאוֹרֵייתָא וְאִתְרַפִּי מִנָּה, כִּדִּין צָר כַּח כָּה, בְּגִין דְּהָהוּא רַע, דְּאִיהוּ שְׁמַא לֹא שְׁלִיט עָלֶיהָ דְּבֵר נֶשׁ, וְדְּחַי לִיהָ לְהָאִי כָּה לְבַר, עַד דְּדְּחִיק לִיהָ אֶתֶר בְּעָקוֹ.

תרגום לעברית

בְּיוֹם צָרָה צָר כְּחָכָה, מַה זֶה צָר כְּחָכָה? צָר כַּח כָּה. שְׁהָרִי הִיא תְּמִיד לִימִין, וְשְׁמִירָתָה תְּמִיד עַל בֵּן אָדָם כַּאֲשֶׁר הוֹלֶךְ בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה, וְאִזּוֹ דּוֹחָה אֶת הָרַע הַחוּצָה שֶׁלֹּא יִקְרַב לְבֵן הָאָדָם וְלֹא יוֹכֵל לְקַטְרָג לוֹ. וְכַאֲשֶׁר אָדָם סוֹטָה מִדַּרְכֵי הַתּוֹרָה וּמִתְרַפֵּה מִמֶּנָּה, אָזִי צָר כַּח

כה, משום שאותו הרע, שהוא השמאל, שולט על האדם, ודוחה את ה'כה' הוא החוצה, עד שדוחק אותו מקום בצרה.

טקסט הזוהר

דבר אחר צר כחכה, דכד בר נש אחיד בארחי דאורייתא, אתרחים לעילא ואתרחים לתתא, ורחימא דקודשא בריך הוא הוי, כמה דאת אמר, (שמואל ב יב) ויז אהבו, דהנה רחימוי דקודשא בריך הוא, ורחים ליה. וכד בר נש אסטי מארחי דאורייתא, כדין צר כחכה, צר דיליה, ומארי דבבו איהו לגביה, ושליט עלוי ההוא דאקרי רע. עד דמקטרג ביה בהאי עלמא, ובצלמא דאתי.

תרגום לעברית

דבר אחר צר כחכה - שכאשר בן אדם אויז בדרכי התורה, נאהב למעלה ונאהב למטה, והוא אהוב של הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר (שמואל ב יב) וז' אהבו, שהיה אהוב של הקדוש ברוך הוא, ואוהב אותו. וכשאדם סוטה מדרכי התורה, אזי צר כחכה, צר שלו ובצל שנאה הוא אליו, ושולט עליו אותו שנקרא רע, עד שמקטרג בו בעולם הזה ובעולם הבא.

טקסט הזוהר

תא חזי, האי רע דאיהו יצר הרע, שליט על עלמא בכמה סטריין. וכמה שלטנו אית ליה בעלמא, ואיהו חזיא תקיפא דחב ביה אדם, וכשלין ביה בני עלמא, ומשכי ליה עלייהו, עד דאפיק לון נשמתיהו.

תרגום לעברית

בא ראה, הרע הזה, שהוא יצר הרע, שולט על העולם בכמה צדדים, וכמה שלטון יש לו בעולם, והוא נחש תקיף שחטא בו אדם, ונכשלים בו בני העולם ומושכים אותו עליהם, עד שמוציא להם את נשמותיהם.

וְתָא חֲזִי, כַּד אִיהוּ שְׁלִיט, שְׁלִיט עַל גּוּפָא. (שלח לך קע"ב ע"ב) וְכִינּוּן דְּעַל גּוּפָא שְׁלִיט, נִשְׁמָתָא נִפְקָא מִנִּיהּ, בְּגִין דְּגּוּפָא אֶסְתָּאב, וְנִשְׁמָתָא סָלָקָא. וְלֹא שְׁלִיט עָלֶיהָ עַד דְּנִטִּיל רָשׁוּ. וְכַמָּה אֵינוֹן דְּאִתְיִין מִסְטָרִיהּ, וְשְׁלִטִין עַל עֲלָמָא. וְהָא תְּנִינּוּ דְכָל עוֹבְדִין דְּעֲלָמָא דְּאִתְעֵבִידוּ, וְשְׁלִטִי בָהּ, וְאִית לִיהּ מִמֶּנּוּ וְשִׁמְשִׁין, כְּלָהּ שִׁמְשִׁין בְּעוֹבְדִין דְּעֲלָמָא.

תרגום לעברית

ובא וראה, כשהוא שולט, שולט על הגוף. וכינון ששולט על הגוף, יוצאת ממנו הנשמה, משום שהגוף נטמא, והנשמה עולה, ואין שולט עליו עד שנוטל רשות. וכמה הם שבאים מצדו ושולטים על העולם, והרי שנינו שכל מעשי העולם שנעשים ושולטים בהם, ויש לו ממנים ושמשים, כלם שמשים במעשי העולם.

טקסט הזוהר

וְעַל דָּא אִיהוּ קִיץ דְּשִׁמְאָלָא, וְהָא (ס"ב ע"ב) אֻקְמוּהּ, דְּאִית קִיץ לִימִינָא, וְאִית קִיץ לְשִׁמְאָלָא, וְהָא קִיץ דְּשִׁמְאָלָא, אִיהוּ קִיץ כָּל בָּשָׂר. קִיץ כָּל בָּשָׂר אֲקָרִי, קִיץ כָּל רוּחָא לֹא אֲקָרִי, וְרָזָא דְּמִלָּהּ, דָּא אִיהוּ קִיץ (כָּל בָּשָׂר) וְדָא אִיהוּ קִיץ, דָּא קִיץ עַל (ס"ב ע"ב) בְּשָׂרָא וְדָא עַל רוּחָא. בְּגִין כֵּה, דָּא פְּנִימִי וְדָא חִיצוֹן. דָּא יְמִינָא, וְדָא שְׁמָאָלָא. דָּא קְדִישָׁא, וְדָא מְסֻבָּא. וְהָא אֻקְמוּהּ.

תרגום לעברית

ועל כן הוא קיץ של השמאל, והרי פרשוה שיש קיץ לימין ויש קיץ לשמאל, והקיץ של השמאל הזה הוא קיץ כל בשר. נקרא קיץ כל בשר, לא נקרא קיץ כל רוח, וסוד הדבר - זהו קיץ [כל בשר] וזהו קיץ. זה קיץ על בשר, וזה על רוח. משום כך זה פנימי וזה חיצוני, זה ימין וזה שמאל, זה קדוש וזה טמא, והנה פרשוה.

וְתָא חֲזִי, רָזָא עֲלָאָה קְדִישָׁא דְמַהֲיֻמְנוּתָא, רָזָא דְעֲלָמָא דְדְכוּרָא וְעֲלָמָא דְנוֹקְבָא, וְכָל
קְדוּשָׁא דְקְדִישִׁין בֵּיהּ, וְכָל רְזִי דְמַהֲיֻמְנוּתָא מִהֶכָּא נִפְקוּ. וְכָל חַיִּין וְכָל חִירוּ וְכָל טַבִּין
וְכָל

ובא ויראה סוד עליון קדוש של האמונה, הסוד של עולם הזכר ועולם הנקבה, וכל קדש
הקדשים בו, וכל סודות האמונה מכאן יצאו, וכל החיים וכל החרות, וכל הטובות וכל
האורות הם מכאן, וכל הכרכות וטללי נדבות, וכל האהבה של האהבות הכל מהצד
הזה, סוד הדרום.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) – © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.